

pris: 25 kr.

Foreningen Danmark-Letland

Nr. 4, december 2018
26. årgang
ISSN 1901-5720

**Letland
i
vanter**

**100 året for den
lettiske nations
fødsel**

Indhold

LAMPA samtale/demokratifestival i Cēsis	3
Møde på Ambassaden	6
Møde på Søværnets kaserne	9
Den yderste grænse: danske frivillige i Baltikum 1919	9
Møde på Vestre Kirkegård	13
Rite Nyt	17
Letlands Nationale Opera	21
Fødselsdagsfest i Kilden	23
Ambassadør Alda Vanagas tale	25
Edoles Pils	27
Indkaldelse til Generalforsamling	29
LATVIA 100	30
Hilsen fra Latvian Institute	32
Valgets resultater	42
Bestyrelsen	44
Foreningen....	45
Nyttige adresser	46
KALENDER for 2018	47

Kontaktannonce:

Hvis nogle af jer medlemmer rundt i landet går med tanker om at lave et Letlands arrangement lokalt eller har viden om et, tilbyder enkelte medlemmer af bestyrelsen, at komme med et oplæg/foredrag.

Kontakt venligst Kirsten Gjaldbæk
(kirsten.gjaldbaek@gmail.com)

Så er det
snart jul og et
nyt år 2019. Det
vil være en god ide
og en god julegave til
foreningen, hvis du alle-
rede nu betaler kontingent
for 2019, som skal være betalt
inden generalforsamlingen.
Vi sender ikke girokort. Se
gironummer side 45.

Deadline for næste nummer er 1. marts 2019.

LAMPA samtale/demokratifestival i Cēsis

I Letland er tilliden til hinanden og magthaverne lille. På LAMPA samtalefestival 2018 blev alle sejl sat ind for at komme mistroen til livs og puste nyt liv i demokratiet.

Letlands pendant til Folkemødet på Bornholm "LAMPA" har på fjerdeåret udviklet sig til en bæredygtig og levende festival, hvor formålet er at opnå et mere aktivt civilsamfund, der tager del i politiske beslutninger lokalt, nationalt og globalt. Det er meget positivt i et land, der desværre lider af en lav tillid til politikerne og en udbredt politisk apati.

Fra dansk og nordisk side har festivalen, der almindeligvis finder sted i slotsparken i byen Cēsis sidst i juni måned, fra første færd fået stor støtte og opbakning. I år var ingen undtagelse, og antallet af deltagere var rekordhøjt – 16.000.

Hovedtemaet i år var tillid ("trust"), og der var blandt andet

Den lettiske sundhedsminister Anda Caksa, som laver en smoothie

Den lettiske sundhedsminister Anda Caksa, og ambassadør Hans Brask

et stor fokus på den høje grad af tillid, der hersker mellem indbyggerne i de nordiske lande, hvilket mange andre lande og internationale forskere undersøger nøje i disse år. Tillid omtales af mange som "det nordiske guld", hvilket også var titlen for en session, der blev gennemført af Nordisk Minister-råds kontor i Riga. Repræsentanter fra de nordiske lande gav deres bud på, hvorfor tilliden mellem mennesker er relativt høj i Norden. "Det nordiske guld" er modsat ikke fremtrædende i Letland, og en sociologisk undersøgelse foretaget i Letland af SKDS har fundet, at 52 % af de adspurgte ikke havde tillid til andre mennesker, som de ikke kendte, og mindre end en femtedel svarede i undersøgelsen, at de havde tillid til beslutningstagere. LAMPA-arrangementerne havde flere forskellige tilgange til at tale om tillid - nogle debatter fokuserede på datasikkerhed, nogle på økonomisk sikkerhed og andre igen på fremtidens ledere. Det var interessante og gode emner, der varmede op til det nyligt overståede parlamentsvalg i Letland, der fandt sted den sytte oktober i år.

Fra dansk side deltog ambassaden i Letland sammen med Novo Nordisk i en meget velbesøgt session om sundhed, cykling og lykke. Her deltog også den lettiske sundhedsminister Anda Caksa, hvor hun blandt andet lavede sunde smoothies til publikum efter egen opskrift. Det blev både en seriøs og afslappet halvanden time, som forhåbentlig også kunne nedbryde afstanden mellem vælgere og politikere og bidrage til større tillid til landets beslutningstagere.

På dansk initiativ er der etableret et samarbejde mellem alle demokratifestivalerne i landene omkring Østersøen. Nordisk Ministerråd støtter projektet, hvor man kan give gode råd til hinanden om, hvordan man kan arrangere vellykkede festivaler, der tiltrækker "almindelige mennesker", og hvor "one can sharpen one's mind, expand one's horizons, challenge one's assumptions," som der står på LAMPA-festivallens hjemmeside: <https://www.festivalslampa.lv/en>

LAMPA-festivalen er organiseret af "The Foundation for an Open Society DOTS", Swedbank Latvia, Cēsis byråd og andre gode kræfter, som håber, at festivalen snart vil give økonomisk overskud og dermed blive helt selv bærende. Der er dog ingen tvivl om, at der er skabt et initiativ, som kan bidrage til at udvikle den demokratiske kultur i en ung nation, som gør store fremskridt, men som har en vanskelig fortid, der betyder, at tilliden som udgangspunkt er lav i befolkningen. Man kan håbe, at også flere virksomheder får øjnene op for det gode initiativ, som er gratis at deltage i, og hvor disse - ligesom Novo Nordisk - kan bidrage til debatten, finansieringen og til udviklingen af den demokratiske kultur. Målet med festivalen er, at man rammer et bredt udsnit af befolkningen og alle grupper i samfundet. Her er der stadig nogen vej at gå efter fire år, men retningen er rigtig.

Foto og tekst Hans Brask

Møde på Ambassaden

Ambassadør Alda Vanaga og formand Kirsten Gjaldbæk

Foreningen Danmark – Letland var blevet inviteret til at møde den nye lettiske ambassadør i Danmark tirsdag den 23. oktober kl. 18.

En ny ambassadør, en kvinde, Alda Vanaga, men ikke noget ubeskrevet blad i udenrigssammenhæng. Hun har arbejdet i Letlands udenrigsministerium siden 1992 og har tidligere været udstationeret i Bonn, i Tyskland og i Portugal.

Hun modtog os meget venligt og ligefremt og var en kvinde, der var nem at tale med, og som man følte sig godt tilpas sammen med.

Vi var ca 20 deltagere og fik kaffe/the, kager, Riga Balzams og Lis og Niels havde taget dejlig æblesaft med.

Signe Struberga og Holger Pyndt

Det hele foregik i de to små stuer til venstre for hallen, hvor vi kunne sidde og tale sammen to og to eller i små grupper i en afslappet stemning.

Ambassadøren holdt en lille tale, hvor hun fortalte lidt om sig selv. Hun er flyttet til Danmark for de næste 4 år sammen med sin mand og to børn på 16 og 20 år. Hendes intension er at lære dansk og hun bad os om i fremtiden ikke at slå over i engelsk, hvis hun prøvede at tale dansk til os.

Det fremgik, at hun var meget interesseret i at have kontakt med os, da vi kunne lære hende om Danmark. Det virkede som om hun var godt orienteret om det gode samarbejde, vi har haft med ambassaden.

Bagefter holdt formanden for foreningen, Kirsten Gjaldbæk, en lille tale, hvor hun bød ambassadøren velkommen og over

rakte en bog om Danmark.

Til stede var også Gints Norlinds, som også er ny medarbejder og har bosat sig ikke langt fra ambassaden sammen med sin kone og 3 årige datter.

Husbestyrer Valdis Bormanis og hans kone sørgede for at alt det praktiske forløb godt.

Anne Mette Johannsen

Nogle af medlemmerne på ambassaden

Møde på Søværnets kaserne

Mikkel Kirkebæk fortæller

Den yderste grænse: danske frivillige i Baltikum 1919

I september var foreningen sammen med Dansk-Estisk Selskab vært for et arrangement på søværnets kaserne. Det var Mikkel Kirkebæk som fortalte om "Den yderste grænse: danske frivillige i Baltikum 1919".

Det var meget spændende at høre om hvordan den danske regering under Zahle ikke var interesseret i at sende soldater til Estland, men var blevet presset til at gøre det af briterne. I stedet opstod der så en frivillig hær, som regeringen vendte det blinde øje til og man fik i første omgang sendt 200 mand af sted. Men danskerne havde ikke forstået den politiske situation, så derfor stoppede Esterne hvervningen og man ønskede ikke at der kom flere folk. Men alt det kan man læse mere om, for Mikkel Kirkebæks bog om emnet skal udkomme i 2019 som er 100 året for korpsets afsendelse.

LN

Aase Lundbye og Winni Østergård Nielsen fra foreningen i forgrunden.

I søværnets kaserne

Invitation til medlemsmøde på Letlands ambassade

Medlemmer af
Foreningen Danmark - Letland
inviteres hermed af ambassadør
Mrs. Alda Vanaga

til et medlemsmøde
mandag den 7. januar 2019
kl. 19.00 – 21.00

på Letlands ambassade,
beliggende Rosbæksvej 17, 2100 København

Vi håber, at der er fundet en ny lettisk regering, så ambassadøren vil have mulighed for at fortælle om hvilke prioriteter denne regering har. Derudover bliver der lejlighed til fælles diskussioner og samtaler.

Der vil blive serveret kaffe/the og vand, og lidt forfriskninger.

Det er nødvendigt med tilmelding forud,
senest den 3. januar 2019 til kirsten.gjaldbaek@gmail.com

Med venlig hilsen,

Bestyrelsen

**JULEUDSALG
hos
Nature by Hand**

Torsdag den 13. december kl. 14.00 – 18.00

Fredag den 14. december kl. 14.00 – 18.00

Lørdag den 15. december kl. 10.00 – 14.00

I traditionens tro afholder vi
juleudsalg i butikken,
hvor du har mulighed
for at spar alt fra 30 til 70 %.

Horserød Byvej 3, 3000 Helsingør

www.naturebyhand.dk

BÆREDYGTIGE JULEGAVER, HÅNDLAVET I LETLAND AF NATUR- ELLER GENBRUGSMATERIALER

Vinterhyggemøde for medlemmerne.

Vinterhyggemøde i Ålholm Kirkes menighedssal mandag den 25. februar 2019 kl. 19.00.

Foreningen byder på et glas champagne og lækker kage.

Undervejs i mødet lytter vi til tre oplægsholdere: Olav Ernstsen som vil fortælle om sit langvarige venskab med Letland og dets befolkning, Per Nielsen, som har en mangeårig viden om Letland og flere bogudgivelser bl.a. Bjørnedræberen og endelig Guna Grinberga, en ung lettisk kvinde, som bor i henholdsvis Danmark og Letland, og som har en meget præcis viden om, hvad der sker i Letland lige nu.

Oplæggene vil blive udvidet med fællessang af lettiske og danske sange. Der bliver også mulighed for at bekendtgøre arrangementer for det kommende år.

En enkelt tyver til kaffe og kage, er velkomment.

På glædelig gensyn Bestyrelsen

Møde på Vestre Kirkegård

Foreningens bestyrelsesmedlem Signe Struberga mødte for første gang op til mindehøjtidligheden ved det lettiske monument på Vestre Kirkegård den 18. nov. Hun beretter her om sine indtryk:

Kære medlemmer,

Traditionen tro blev den årlige mindehøjtidelighed for Letlands Nationaldag afholdt ved det lettiske mindesmærke ved Østre Kapel i Vestre Kirkegård d. 18. november på en solrig men kold søndag. Den lettiske ambassadør Alda Vanaga holdt en varm tale og nedlagde en blomsterkrans i de lettiske farver til minde om de lettiske flygtninge, som ikke nåede at opleve Letlands 100-årsdag.

Den lettiske ambassadør Alda Vanaga med kransen.

Det var tydeligt, at de fremmødte nød at hilse på hinanden og tale sammen. Der var flere, som var mødt op for allerførste gang, men der var også nogen, som troligt er mødt op hvert år, siden 70 års-fødselaren – mindesmærket - blev indviet den 18. november 1948.

Jeg var en af dem, som – trods mange år i Danmark – mødte

op for første gang i år. Som ung forstod jeg ikke helt, hvorfor nationaldagen altid blev fejret ved en mindehøjtidelighed til minde om flygtninge, når der nu er så mange – endda flere – yngre letter, som er kommet til Danmark af mange andre grunde. Det var tanker, som jeg delte med den lettiske ambassadør den søndag. Som jeg husker, svarede hun noget i retning af, at selvom vi er her af mange forskellige grunde, er det vigtigt at have et fælles samlingspunkt, hvilket mindesmærket jo på fineste vis er.

Jeg blev på den baggrund nysgerrig på historien bag mindesmærket med teksten "Es sapni par dzimteni pagalvi liku"/"Jeg hviler hovedet på drømmen om fædrelandet".

På den lettiske ambassades hjemmeside fandt jeg en del interessante fakta, som var gengivet fra bogen om de lettiske flygtninge i Danmark af Guntars Saiva fra 2008, som jeg vil dele med læserne her.

De første lettiske flygtninge kom formentlig til Danmark i efteråret 1944. Ved afslutningen af 2. verdenskrig var der cirka 2000 lettiske flygtninge ud af de i alt 250.000 flygtninge i Danmark. De lettiske flygtninge blev fordelt på 25 ud af de i alt 120 flygtningelejre i Danmark, da Røde Kors - så vidt muligt - forsøgte at fordele flygtningene efter nationalitet.

Som så mange andre steder i Europa sørgede letterne for et aktivt kulturliv. Allerede i 1946 blev der afholdt en lettisk sangfestival i Danmark, og en dansefestival fulgte efter i 1947. Der blev holdt lettiske gudstjenester og dannet lettiske menigheder. I flere flygtningelejre var der lettiske grundskoler, men også en erhvervsskole og et gymnasium. Letterne læste også på Københavns Universitet.

Ved udgangen af 1946 var ca. 60 lettiske flygtninge gået bort. Deres gravsteder lå spredt i hele landet - nogle af dem var misligholdt, mens andre var ukendte.

En kristen ungdomssammenslutning besluttede at stifte en komite i hver flygtningelejr, som skulle opspore og vedligeholde de lettiske gravsteder. Næsten alle de opsporede gravsteder fik ens mindeplader med et våbenskjold i de lettiske farver.

Da dette var gjort, blev man enige om at rejse et samlet mindesmærke for de afdøde lettiske flygtninge i Danmark, og der

blev stiftet en komite til dette formål. På det tidspunkt havde de danske myndigheder allerede givet tilladelse til at rejse et mindesmærke på Vestre Kirkegård, hvor 16 letter var stedt til hvile. Komiteen forestod en indsamling til rejsning af mindesmærket og til brug herfor indrettedes en særlig "Guldbog" af Leo Stepe. Denne Guldbog findes vist på den lettiske ambassade i København, så den må vi huske at spørge efter, næste gang vi kommer på besøg på ambassaden.

Komiteen for mindesmærket afholdt en konkurrence, hvor tre deltagere indsendte fire oplæg til, hvordan mindesmærket kunne se ud. Det var Leo Stepes oplæg, der vandt. Der var tale om et ca. 2,5 m højt mindesmærke i den såkaldte "Faxe marmor" – hård kalksten, som er dannet af koldvandskoral-ler, og som kan poleres og præpareres, så det ligner marmor. Jeg lod mig ved mindehøjtideligheden i år fortælle, at pladerne, hvori de afdødes navne er indgraveret, oprindeligt også var lavet i den hårde kalksten. Men da vejret og tidens tand havde ødelagt pladerne, blev disse genskabt i granit i Letland og siden transporteret til Vestre Kirkegård.

Udgiften til selve mindesmærket blev skønnet til at udgøre 4000 kroner. Men de lettiske flygtninge i flygtningelejrene og andre privatpersoner donerede i alt 5339 kroner, og mindes-

mærket endte med at koste 5057 kroner.

I perioden 1947-1950 havde flygtningene mulighed for at forlade flygtningelejrene. Langt de fleste lettiske flygtninge forlod Danmark. I 1952 var der 352 letter, som holdt det lettiske kulturliv i Danmark i live.

Til sammenligning er der ifølge Danmarks Statistik i dag 5860 personer af lettisk herkomst i Danmark.

Den lettiske ambassade sørgede for et fællesfoto.

*De bedste hilsener
Signe*

Sprogkursus i lettisk

Sprogkursus i lettisk på Rite Højskole med dansktalende lettisk lærer

Vi, Foreningen Danmark-Letland arrangerer i samarbejde med Rite Tautskola, igen i 2019 et sprog/kultur kursus på Rite Tautskola. Kurset afholdes i uge 27. Kurset kommer til at ligne det kursus vi afholdt i denne sommer. Der bliver nogle timers sprogundervisning pr. dag, nogle besøg i den lokale omegn, aftensang og foredrag.

Prisen incl. Kost og ophold bliver kr. 1.500 pr. deltager.

Henvendelse til Aase Lundbye: mobil 2532 0470

aaselundbye@gmail.com

Frikvarter!

Rite Nyt

Sommeren på Rite Højskole i Letland har været fuld af aktiviteter. Der har været fuldt hus i 2 måneder med skiftende kurser. I fem uger har der været forskellige børnekurser, og der har været kurser for voksne, håndarbejde, mosaik, malekursus og som noget nyt et sprogkursus i Lettisk.

En dag havde vi besøg af en gruppe fra Mols rejser med

”De Svingende Gymnaster”, som gav gymnastikopvisning i den lille by Druvas 3 km. fra skolen. De blev vist rundt i området af Niels Bendix.

Tilskuerne var tydeligt imponerede over, hvad Mols seniorerne, som var mellem 55 og 80 år, kunne vise.

På Håndarbejdskurset for de voksne kvinder blev der især undervist i at strikke på nye måder og med nye mønstre. Der blev undervist i dobbeltstriking, så halstørklædets mønster blev ens på begge sider. Desuden kunne man arbejde med pileflet, cementstøbning og batik.

Den russiske maler Mara Daugavieta underviste en lille gruppe kvinder i at male landskaber. Kursisterne er lokale kvinder, plus en mand, fra området. En af kursisterne lavede en giraf af metal, fra en af de gamle runde metal kakkellovne, som man brugte førhen og stadig bruger til opvarmning i huse, og han malede den fint, som det ses på billedet.

Den ene mand på malekurset med sin giraf.

I skolens lærerhus er der nu blevet et dejligt atelier, hvor man kan arbejde ugenert. Lokalet blev også benyttet i forbindelse med mosaikkurset, hvor vi havde deltagere fra Riga og der blev produceret krukker med mosaik, borde og spejle. Der blev også lavet et relief i en blændet vinduesniche, det forestiller en stork som flyver og en der går i græsset. Samtidig med mosaikundervisning har vi en lærer, Liga, der undervi-

ser og laver vegetarisk mad og hun begynder tillige morgenen med nogle yoga øvelser for de kursister der har lyst.

På skolen har Niels og Lis her i november afholdt bestyrelsesmøde og der blev planlagt kurser for sommeren 2019. Kvindekurset med håndarbejde bliver i juni fra den 25. til den 28. Hvis nogle skulle have lyst til at besøge skolen og deltage, kan man få eneværelse og blive hentet i lufthavnen. Vi vil meget gerne have danskere på besøg. Indholdet vil være strikning, broderi, cementstøbning og syning. Man kan deltage i det man har lyst til. Sprogkursus i lettisk er fra den 1. til den 5. juli. Man kan læse mere side 16.

Når Niels Bendix kører til højskolen i sit folkevognsrugbrød, fylder han bilen op med møbler. Letterne vil gerne have sovesofaer og kommoder for tiden. Tidligere var det gamle brændevne. På hjemvejen fylder han bilen med briketter, for ikke at køre med en tom bil tilbage. Denne gang havde naboen Bent Gammelgaard spurgt, om der kunne blive plads til 9 gevirer fra elg og kronhjort. Så ovenpå briketterne lå 9 gevirer indpakket i bobleplast og med navn på hvert, skrevet med tush, Poul, Mikkel, Lars osv. sammen med lettisk rugbrød og en kasse øl, to kufferter og flere poser med strik til salg på Christiania samt 4 dæk, som skulle med hjem til en anden dansker og en plastik dobbeltdør på 96 kg som en af støttekredsens medlemmer havde bestilt. Bilen var proppet, der må være 1450 kg og det var der!

Tidlig torsdag morgen i november skulle der køres hjemad. Så ringede telefonen og det var fra DFDS. Sejladsen fra Klaipeda til Karlsham var udsat til dagen efter på grund af storm. Der blev hurtigt skaffet en ny billet fra Riga til Stockholm, i stedet. Vi nåede frem til færgen i tide til kl. 18.00. Da skibet var stort mærkede vi ikke stormen så meget, først midt på natten begyndte det at rulle. Vi kørte fra færgen næste morgen kl. 11.00. og fra Stockholm er der 650 km. hjem, det meste motorvej. Vi blev stoppet første gang undervejs, det svenske politi syntes, at bilen så ud som om, den var tungt lastet, (det var den jo). Politiet afsluttede samtalen med: "kør forsigtigt!". Fra Helsingborg-Helsingør kørte vi fra færgen ved ottetiden og det var mørkt og fugtigt og på de sidste 30 km. blev vi stoppet

to gange af politiet. Første gang skulle der pustes for alkohol. Stadig gik snakken om den tunge bil. Kort tid efter så vi de blå blink i spejlet igen og kørte ind til siden. Niels stod ud af bilen med et: "Det er tredje gang vi bliver stoppet i dag." Hvor- efter politiet svarede: "Ja, men bilen er afmeldt."

"Hvad er den?" Svarede Niels.

"Ja, kom selv hen og se på computeren i vores bil" sagde politi- betjenten.

Da Niels kom hen og stak hovedet ind i bilen, sagde den anden betjent: "Det er en fejl, jeg har trykket på en forkert tast på computeren, det var en anden bil, der var afmeldt. Så fik politiet meget travlt med at køre væk. Vi undrede os over, at vi blev stoppet så mange gange, indtil det gik op for os, at det var den 30. november og at det måtte være den store julefro- kost fredag for virksomhederne. Men endelig nåede vi hjem i god behold og intakte gevirer.

Lis Nielsen

Letlands Nationale Opera

Eller Operaen i Riga, som vi hyppigst kalder den, fejrer 100 års fødselsdag.

Bygningen er ældre, den blev opført i 1863, af St.Petersborg arkitekten Ludwig Bohnstedt. Den skulle være hjemsted for Rigas Tyske teater, som både tilbød ballet, opera og teaterstykker (på tysk). I 1893 begyndte arbejdet med at få skabt en lettisk national opera, men det blev ikke til noget, og under første verdenskrig blev opera-ensemblet evakueret til Rusland og væk fra krigszonerne.

Men den 23.januar 1919 kunne man så for første gang, i et selvstændigt Letland, vise, at nu havde man også en national opera! Som første produktion opførte man Wagners "Den flyvende Hollænder". Wagner boede jo i sin ungdom nogle år i Riga, så han var næsten en "lettisk Komponist"!

Fra 1944 og til 1990 hed bygningen Lettiske SSR's Statsopera- og Balletteater. I 1990 kom den straks igen til at hedde Lettisk National Opera, bygningen blev dog med det samme lukket og gennemrestaureret, og ved åbningen i 1995 kunne publikum nu igen komme ind i en sal, der havde guldudsmykning som i fordums tid og røde velourstole, man forundres hver gang, man kommer derind over at træde ind i noget, der synes at høre fortiden til, hvorefter der på scenen absolut kommer nutidigt kunstværk til syne.

100 års fødselsdagen fejres "selvfølgelig" med en nyopsætning af "Den flyvende hollænder", og som en hilsen til de andre baltiske lande, der sammen med Letland har fejret 100 års selvstændighed i 2018, besatte man ved førsteopførelsen i oktober i år de vigtigste roller med en lette som dirigent, Martins Ozolins. Mandlig hovedsolist en lette: Egils Silins, kvindelig hovedsolist en litauer Vida Miknevicute, og endnu en mandlig hovedsolist: en ester Ain Anger. Det store operakor var det lettiske kor, der normalt er knyttet til operaen.

Det var en betagende oplevelse, der var en så skrabet scenografi, så jeg først tænkte ØV, kedeligt, men så var scenen pludselig fyldt med operakoret, der ved hjælp af meget enkle dragter skabte hele illusionen. Og den oversættelse, som jeg

kunne skimte oppe over scenen, var helt tilstrækkelig, for musikken og sangernes udtryk skabte hele historien lige foran en.

Kirsten Gjaldbæk

Kunstneren Natalija Chernetsova ville som en opsummering i dette år og en hilsen til jubilæet skabe et billede af præcis den sammensætning, som jeg havde oplevet. Jeg mødte hende dagen efter mit operabesøg og hun lagde et lille ark foran mig og spurgte: Hvad genkender du her?

Jamen det er jo operaen, det er skulpturen foran operaen, det er Wagner, det er Den flyvende hollænder! Netop!

Natalija Chernetsova er født i 1969 i Riga og afsluttede i 1992 en uddannelse i økonomi og bankvæsen på Letlands Universitet i Riga. Uddannede sig derefter fra 1993 til 96 på en kunstskele. Natalija er dog autodidakt indenfor det grafiske område og siden 1988 har hun arbejdet specielt med Ex-Librisér. Hun har mange kunder i udlandet og fra Kina.

Fødselsdagsfest i Kilden

Den 17. november blev Letlands 100 års fødselsdag afholdt i "Kilden" kulturhuset i Brøndbyøster.

Det var Lettisk-Dansk Forening som stod for det praktiske og Foreningen Danmark-Letland havde arrangeret at man kunne være i Kilden.

Der var øl og champagne ved ankomsten, betalt af ambassaden, og mange smukke kvinder i festligt tøj og mindre børn og unge fædre deltog. Fra vores forening var vi 12 personer.

I den fint pyntede sal blev vi bænket og hørte og så præsident Raimonds Vejonis tale til folk i udlandet på storskærm. Så sang vi nationalsangen mens vi stod op. Derefter blev vi stillet om til skype og så på skærmen Den lettiske Forening i Vejle. Her talte ambassadør Alda Vanaga til os alle og talen kan læses efterfølgende her i bladet.

Så var det tid til at gå ud til det opdækkede bord, med hjemmelavede retter, som folk havde medbragt.

Derefter var der konkurrence på lettisk og på dansk, og spørgsmål om Letland, med fine præmier. Desværre sang koret ikke, men de fik en anerkendelse og ros fra ambassaden.

Foreningen Lettisk-Dansk forening er blevet delt i to foreninger. Den ene lettiske forening i Vejle og den anden i København. Københavns Lettiske forening fortalte om deres lørdagsskole for de lettiske børn. Og Niels Bendix fortalte om Foreningen Danmark-Letland og om et lettisk sprogkursus som bliver afholdt på Rite højskole i den første uge i juli. Tak for en fin fest!

LN

Fotos Jørgen Lauterbach

Ambassadør Alda Vanagas tale

Ærede landsmænd og Letlands venner.

Af hele mit hjerte vil jeg lykønske jer alle med Letlands hundrede år! Dette særlige øjeblik giver os anledning til at værdsætte vores stats eksistens, og erindre milepælene i dens historie for derefter at rette tankerne hen mod dens fremtid. Der er mange folkeslag i verden, der ikke har deres egen stat. Der er flere folkeslag, der har kæmpet for deres land og deres stat i årtier og endda århundreder. Vi kan i dag takke vores forfædre, som har kæmpet for vores land med våben i hånd, og som har værnet om det med deres fornuft og hjerte. Lad os påskønne det! Vores stats fremtid det næste århundrede er afhængig af os - vores mod, fornuft og hjerte. Lad os huske det!

Letternes drøm gik i opfyldelse, da der for 100 år siden, første gang i det lettiske folks historie blev erklæret et uafhængigt, selvstændigt og demokratisk Letland. Letlands uafhængighed varede kort tid. 22 år senere blev vores frihed trådt i jorden af Tysklands og Sovjetunionens totalitære regimer.

Utallige ofre, utrætteligt arbejde samt støtte fra de allierede byggede vejen til Letlands genfødsel for 28 år siden. På en ufattelig kort tid blev Letland til en moderne og demokratisk stat. En stat, som løste sig fra de totalitære ideologiers arv og besættelsesregimets militære tilstedeværelse uden større menneskelige ofre. En stat, der i dag er fuldgældigt medlem af EU, NATO og OECD. Alt dette har vi opnået takket være vores fælles mål og grundværdier. Et godt resultat er sikret, fordi vi har løftet opgaven i fællesskab, både af Letlands indbyggere i Letland og i udlandet.

Desuden har vores allierede spillet en betydningsfuld rolle. Danmark indtager i den forbindelse en særlig plads. Kongeriget Danmark har været vores ven og allierede siden 1921, da det anerkendte Letlands uafhængighed. Kongeriget Danmark har aldrig anerkendt Letlands besættelse, og det rakte hjælpsomt sin hånd ud i genopbygningen af uafhængigheden, og nu er Danmark en uvurderlig støtte i sikringen af regionen.

Ved markeringen af Letlands 100-årsdag, vil jeg opfordre alle til at mindes vores forfædre, som har kæmpet for en stat til os og gøre os bevidste om vores historie. Lad os værdsætte både vores forældres og vores egne resultater, og være forenede for vores Fædreland, i dens nutid og fremtid!

Jeg ønsker alle en samhörig og strålende Letlands hundrede-årsdagsfest!

Alda Vanaga

Republikken Letlands overordentlige og befuldmægtigede ambassadør i Kongeriget Danmark.

Edoles Pils

Kuldiga Edoles Pils, som ligger i landsbyen Edole mellem Kuldiga og Jurkalne ved Østersøen, er så absolut en af Kurzemes største attraktioner.

I landsbyen Edole som har godt 400 indbyggere er der foruden slottet, Edoles Pils, en kirke, en skole, et kulturhus og en administrationsbygning.

Edoles slot blev bygget i tiden fra 1264 til 1276, det er dog senere blevet tilbygget, og på en lille ø i "Møllesøen" nær slottet, blev der bygget et vagttårn.

Slottets imponerende smukke tårn befinder sig i den sydøstlige murs midte. Fra tårnet har man en smuk udsigt ud over møllesøen, øen og slottets store park.

Edoles slot har i tidens løb været på flere hænder. I 1561 skænkede Kurzemes biskop Magnus Edoli sammen med flere jordbesiddere slottet til Ulriks von Bers, som senere afhændede slottet til Verner von Bers.

I slottet har der tidligere været et smukt interiør, men en stor del af det gik tabt, da der i 1905 blev sat ild til slottet. Der er, siger en ansat på slottet, gjort meget for at renovere slottet.

I slottet findes et museum, et hotel og en restaurant. Som gæst vil man nok tænke "sandt" eller blot en skrøne, når man får at vide, at i slottets røde sal er der bloddråber, som ikke kan vaskes af. "Kan blod ikke vaskes af?" spurgte en lettisk turist, men det blev der ikke svaret på.

Slottet kan tilbyde at lægge lokaler til koncerter, konferencer, jubilæer og især bryllupper. Ja, udenfor venter Rolls Roycen på brudeparret.

Slottets restaurant har en vidunderlig atmosfære. Her er "højt til loftet" og i restaurantens afdæmpede lys er det som at blive ført mange år tilbage i tiden og hvert møblement har sin historie.

Ved mit sidste besøg i restauranten i juni 2018, sad der to små piger ved et legebord iklædt de smukkeste kjoler og lignede små lettiske prinsesser, og pigerne smilede til alle restaurantens gæster.

Til sidst skal der lyde en stor tak til bestyrelsen for at gøre et imponerende fint arbejde for at udvikle venskabet mellem det lettiske folk og det danske folk. God jul og godt nytår til alle venner af Letland.

*Foto og tekst Olav
Ernstsen*

Bog om Estland

Medlem af Dansk-Estisk Selskab Mads Michael Hastrup Nilsson i Tallinn har skrevet en bog om Estland i alle dets skikkelser og med mange perspektiver.

Vi vil have en omtale af bogen i næste nummer, da der desværre ikke blev plads i dette nummer. Du kan læse om bogen her: <http://www.panbaltica.com/Estlandsbog.html> (de to første sider i hvert kapital samt forordet af Uffe Ellemann-Jensen)

Bogen kan bestilles på estlandsbog@panbaltica.com og koster 220 DKK + forsendelse. I butikker regner forfatteren med, at den kommer til at koste 300-350 DKK. Kan sendes den sidste uge inden jul.

Indkaldelse til Generalforsamling

i Foreningen Danmark-Letland,

2.april 2019, kl 19.00 i KILDEN i Brønd-

byøster, Nygårds plads 31.

DAGSORDEN:

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Det reviderede regnskab
4. Forslag fra bestyrelsen
5. Forslag fra medlemmerne (skal være indsendt skriftligt senest 15. februar til formanden)
6. Fastsættelse af kontingent
7. Valg af medlemmer til bestyrelsen, på valg er:
Niels Bendix, Kirsten Gjaldbæk, Anita Vizina
Nielsen, Anda Dyrhund-Parbst
8. Valg af 2 suppleanter til bestyrelsen, på valg
er Holger Pyndt og Signe Struberga
9. Valg af revisor og revisorsuppleant
10. Eventuelt

Kirsten Gjaldbæk

LATVIA 100

Latvia 100 var navnet på en samarbejdskoncert mellem det lettiske militærorkester og Livgardens Musikkorps, der fandt sted den 29. november 2018 i Størekassen på Kgs. Nytorv i København.

Koncerten var blevet til i samarbejde med den lettiske ambassade, og den lettiske

ambassadør Alda Vanaga bød velkommen til de mange fremmødte, herunder en del udenlandske repræsentanter.

Koncerten blev indledt med begge orkestre på scenen, der spillede begge landes nationalmelodier. For Danmarks vedkommende var det kongesangen "Kong Christian", eftersom det jo var Den Kongelige Livgardes Musikkorps, Kongehusets husorkester, vi havde med at gøre. Herefter spillede det lettiske militærorkester et program med lettiske musikstykker, mens Livgardens Musikkorps sad på de forreste tilskuerrækker og klappede taktfast. Dernæst byttede orkestrene plads,

Ambassadør Alda Vanaga holder tale

og Livgardens Musikkorps spillede flere kendte og mindre kendte danske musikstykker. Til sidst kunne man ifølge Livgardens Musikkorps selv "opleve en NATO operation, hvor begge musikkorps indtog scenen samtidig for at forene styrkerne til en fredelig men ikke lydløs finale".

Efter den velbesøgte koncert var der en ligeså velbesøgt reception.

*Bedste hilsener
Signe*

Fotos Anda Dyrlund-Parbst

Hilsen fra Latvian Institute

Herunder er en hilsen fra Latvian institute til alle letter i hele verden. Den giver mest mening hvis man ser den på nettet og kan gå til de forskellige links. Da vi jo nu er forbi selve 18. November kan der være nogle af linkene som er ændret.

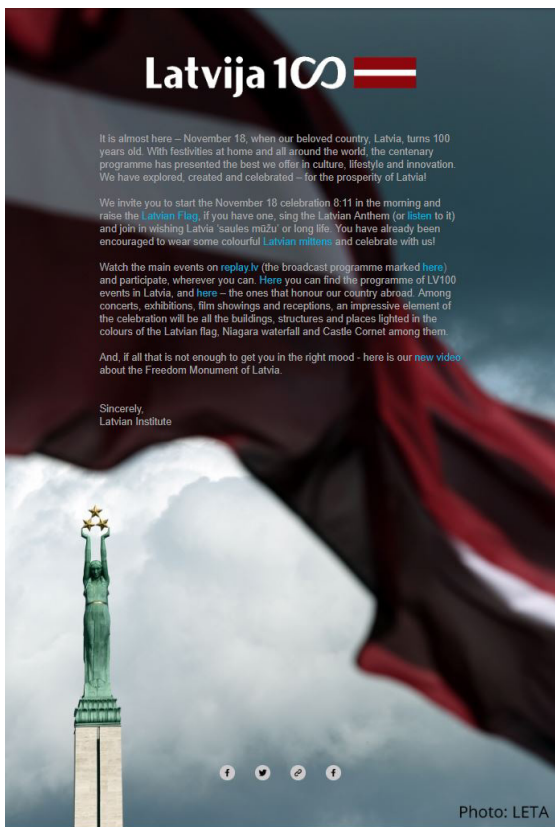
Teksten ligger på linket <https://mailchi.mp/3d03f74450b5/lir-no9-2824673?e=6a1c889699>

Linket er lettere at bruge, hvis du læser bladet fra vores hjemmeside, men husk at det kræver kode: vairalat

Latvia 100 Aar

Det er her næsten 18. november, når vores elskede land, Letland, bliver 100 år gammel. Med festligheder i hjemmet og over hele verden har hundrede-års programmet præsenteret det bedste, vi tilbyder i kultur, livsstil og innovation. Vi har udforsket, skabt og fejret - for Letlands velfærd!

Vi inviterer dig til at starte 18. november fejringen klokken 8:11 om morgenen og rejse det [Lettiske flag](#), hvis du har et, syng den lettiske nationalsang eller [lyt til den](#)

Latvija 100

It is almost here – November 18, when our beloved country, Latvia, turns 100 years old. With festivities at home and all around the world, the centenary programme has presented the best we offer in culture, lifestyle and innovation. We have explored, created and celebrated – for the prosperity of Latvia!

We invite you to start the November 18 celebration 8.11 in the morning and raise the [Latvian Flag](#). If you have one, sing the Latvian Anthem (or [listen to it](#)) and join in wishing Latvia 'saules mirdzi' or long life. You have already been encouraged to wear some colourful [Latvian rubens](#) and celebrate with us!

Watch the main events on [replay.lv](#) (the broadcast programme marked [here](#)) and participate, wherever you can. [Here](#) you can find the programme of LV100 events in Latvia, and [here](#) – the ones that honour our country abroad. Among concerts, exhibitions, film showings and receptions, an impressive element of the celebration will be all the buildings, structures and places lighted in the colours of the Latvian flag, Niagara waterfall and Castle Cornet among them.

And, if all that is not enough to get you in the right mood - here is our [new video](#) about the Freedom Monument of Latvia.

Sincerely,
Latvian Institute

Photo: LETA

og deltag i at ønske Letland 'saules mūžu' eller lang levetid. Du er allerede blevet opfordret til at bære nogle farverige [lettske vanter](#) og fejre med os!

Se de vigtigste begivenheder på [replay.lv](#) (udsendelsesprogrammet markeret [her](#)) og deltag, hvor som helst du kan. [Her](#) finder du programmet for LV100 arrangementer i Letland, og [her](#) - dem der ærer vores land i udlandet. Blandt koncerter, udstillinger, filmvisninger og receptioner, vil et imponerende element af festen være bygningerne, strukturerne og steder belyst i farverne på det lettiske flag, Niagara-vandfaldet og Castle Cornet er blandt de belyste.

Og hvis alt det ikke er nok til at få dig i det rigtige humør - her er så vores [nye video](#) om Letlands Frihedsmonument.

Med venlig hilsen
Det Lettiske Institut

Herunder andre artikler fra Det Lettiske Institut:

Dombrovskis vinder euro debat på Oxford University

Onsdag den 17. oktober deltog Valdis Dombrovskis, næstformand for Europa-Kommissionen med ansvar for euroen, i en debat ved Oxford University Student Union. Han var der for at forsvare påstanden om at "euroen er stærkere end den nogensinde har været". Hans debatterende modstander var den britiske MP Daniel Kawczynski.

Under drøftelsen påpegede næstformanden de mange fordele ved euroen, som f.eks. at hjælpe grænseoverskridende forretninger, hvilket fører til lavere renter og mere stabile priser og gøre det lettere at rejse rundt i Europa. Med alle fordelene ved euroen sagde han at det ikke er overraskende, at 70% af europæerne mener, at det er en god ting for EU.

For at forsvare sin holdning om, at euroen i dag er stærkere end nogensinde, opremsede næstformanden nogle af de nye værktøjer, der er blevet indført for at styrke Den Økonomiske og Monetære Union efter krisen, som det europæiske semester (koordinering af de økonomiske politikker og finanspoli-

tikkerne i EU), den europæiske stabilitetsmekanisme og Bank Unionen.

Men næstformanden hævdede også, at euroen hjalp Europa gennem krisen ved at undgå gentagelse af de konkurrerende devalueringer og inflationer, som Europa har set tidligere.

Han sagde: "Takket være euroen satte vi os ned for at finde fælles løsninger på de økonomiske problemer, vi stod overfor. På trods af den stadig smertefulde arv efter krisen er vi i dag i det sjette år med fortsat økonomisk vækst, og flere europæere har et job end nogensinde før."

Under debatten kiggede vicepræsident Dombrovskis også på sine fem år som Letlands premierminister med økonomiske og finansielle kriser, og hvordan målet om at tiltræde euroen hjalp Letland med at koncentrere sig om at fastsætte reformen af økonomien og bringe underskuddet under kontrol. Letland vedtog endelig euroen den 1. januar 2014.

"Tillad mig at spole lidt tilbage og tage dig tilbage til 2009.

Det var engang, da mit eget land, Letland, gik igennem en stor krise. Det var netop ramt af den globale finanskrisen, og der var indenlandske faktorer, som førte til, at det var særligt hårdt for os. Det var også året da jeg blev Letlands premier-

minister. Nogle medier refererede til dette som ”det værste job i Europa” ... Vi var nødt til at arbejde hårdt for at løse vores økonomiske problemer og bringe vores underskud under kontrol, men i hele forløbet var målet om at tiltræde euroen også med til at centrere vores tanker. Og efter 5 år vedtog Letland euroen den 1. januar 2014. Årsagerne til, at vi ønskede at være med i euroområdet, er det samme for Letland som for alle medlemmerne af valutaunionen. Det handler om fordelene for mennesker, virksomheder og lande ved at erstatte 19 forskellige valutaer med en, ”siger næstformanden for Europa-Kommissionen.

Ved afslutningen af debatten blev næstformanden erklæret vinder med 91 stemmer imod 71 til fordel for påstanden om, at euroen er stærkere end nogensinde før.

Saeima godkender innovativ diasporalovgivning

Saeima har godkendt den nyskabende diaspora-lov, der har til formål at fremme returnering til Letland, samt støtte dem, som bor i udlandet, men som ønsker at bevare deres lettiske identitet.

Loven er opdelt i fire dele.

Den første del indeholder generelle regler, beskriver lovens formål og forklarer sådanne begreber som diaspora, remigration, diaspora politik og diaspora organisationer. Formålet med diaspora-loven er at opbygge en systemisk og systematisk ramme for gennemførelsen af diasporapolitikken for at give lettiske diasporamedlemmer mulighed for at opretholde forbindelser med Letland, fremme bevarelsen af det lettiske sprog og kulturen i lettiske samfund i udlandet og sikre gunstige betingelser for samarbejde og tilbagevenden til Letland. *Anden del* af loven handler om diasporapolitikken og statslige og kommunale institutioners ansvar for gennemførelsen af diasporapolitikken.

Den tredje del af loven fastsætter diaspora-støtteforanstaltninger, herunder bistand til diasporamedlemmer på områder som uddannelsesdokumenter, anerkendelse af kvalifikationer, opholdstilladelse, indskrivning af børn i forskoler og skoler, mindsteløn og andre praktiske foranstaltninger.

Den fjerde del af loven omhandler finansiering af diaspora

støtteforanstaltninger.

Arbejdsgruppen, der arbejder med diaspora-loven, omfatter repræsentanter fra Saeima, flere ministerier, institutioner, diasporaorganisationer og ikke-statslige organisationer. (ngo'er)

Mød verdens bedste flyver

Letland har en ny mester - det er Toms Ivāns, verdens bedste freestyle flyver 2018!

Han var også den personlige flyvende træner for superstjernen Tom Cruise i hans seneste "Mission Impossible". Han repræsenterede det lettiske selskab Aerodium.

Letland i vanter

Da dagene bliver koldere og vintersolhverv nærmer sig har Kulturministeriets kontor "Letland 100" og Letlands beslutningstagere opfordret alle til at deltage i Letlands kampagne "Mittens 100", "Letland i vanter". Til fejring af den lettiske stats 100 års jubilæum opfordres du til at give dine venner og familie et af de ældste symboler på lettisk kultur: farvede vanter i traditionelle mønstre, så du med andre kan fejre den 18. november med stil og med varme hænder.

Den 18. november inviteres alle til at bære vanter, når de deltagere i ceremonier eller ærer Letland med en kreds af venner.

Giv vanter til dine venner og familie, til dine forretningspartnere og udenlandske gæster. Som et symbol på denne vigtige lejlighed er vanter ikke kun varme og praktiske, de er også symbolske og smukke, da farverne på lettisk karakter og gamle symboler strikkes ind i mønstrene. Det lettiske århundrede er en glimrende baggrund for at gennemse din mors tøjgemmer, en venlig anmodning til din bedstemor om at strikke en vante, eller finde kyndige strikkedamer/mænd der kan strikke dig et par vanter.

Den elskede lettiske forfatter og digter Imants Ziedonis skrev: "Letter går ud i verden med mønstrede vanter og lægger dem i kultens skattekasse sammen med persiske tæpper, indisk og japansk silke, kinesisk porcelæn og russisk træskærerarbejder"

Lettiske vanter er en tidløs klassiker - de fortæller også Letlands historie, fordi de er blevet brugt i kamp af lettiske riffelskytter, har rejst til Sibirien i eksil, og bruges stadig her i

Letland. Mønstrene og farvekombinationerne af lettiske vanter er uendelige, men hver region i Letland har sine karakteristiske farver: i Kurzeme: hvid, grå, rød og violet, i Latgale: rød, gul, grøn og hvid; i Vidzeme: hvid, grå og lysebrun eller grøn, og i Zemgale: variationer af grønne og brune toner.

De rige traditioner for strikning, og det at give vanter som gave har udviklet sig i Letland i løbet af flere århundreder. Vanter er ikke kun en almindelig hus-genstand, men også en rituel genstand som letter giver hinanden til fejring af livets mest betydningsfulde begivenheder: dåb, bryllupper og begravelser, for at vise sin gode vilje og for at symbolisere, at der er indgået en aftale. I århundreder har mester-strikkere kodet den gamle viden om vores forfædre ind i deres vanter ved at strikke magtens symboler - Solen, et af de mange lettiske kors symboler, morgen stjernen, ormen. Vanter gav ikke kun bæreren varme og skønhed, men gav også beskyttelse. Mange andre symboler, såsom "grise øjne", "bi vinger", "krager" fødder og "høgeklør" blev også strikket ind i disse mønstre.

Populariteten af lettiske vanter har inspireret til vante strikning, og givet grobund for kampagnen "Letland i Vanter". Specialister fra den lettiske strikkeklub, Tines, det nationale folkedragtcenter Senā klēts og uld- og strikeshoppen Hobbywool kan hjælpe dig med at vælge et par vanter eller strikke nogle til dig selv!

For at lære mere om det smukke udvalg af lettiske mønstre kan du skabe dit eget mønster på det lettiske 100 års informationscenter på det lettiske nationale bibliotek.

100-årsdagen for Republikken Letlands proklamation fejres i Riga, i Letland og rundt om i verden den 18. november 2018 med et bredt udsnit af begivenheder. Bær et par smukke lettiske vanter, send varme hilsner til dine venner og skriv på sociale medier ved hjælp af hashtag # LV100.

"Latvia in Mittens" er visuelt inspireret af kunstværket "Liked Values" (2017) af Baiba Vaivade. Kunstværket blev vist på den lettiske 100 års-udstilling "ORIGINS / Textile as Concept" og som et materielt aspekt af lettisk identitet.

Nyheder fra den lettiske finanssektor

Letlands premierminister Māris Kučinskis har udsendt en meddelelse på vegne af regeringen angående økonomisk kriminalitet:

Min regering har prioriteret bekæmpelse af økonomisk kriminalitet ved at bekæmpe hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme. Letlands statsinstitutioner arbejder tæt sammen med den private sektor for at reducere risici i den finansielle servicesektor, stoppe engagementer med stråmandsvirksomheder med høj risiko og sikre bedre adgang til oplysninger om bagmænd bag sådanne virksomheder. Min regering har lagt grundlaget, som alle institutioner kan bygge på, for at sikre, at Letland kan leve som en åben, konkurrencedygtig økonomi underlagt retsstatsprincipper.

FCMC (Financial and Capital Market Commission) gennemfører implementeringen af nye forretningsmodeller inden for banksektoren.

FCMC instruerede tidligere på året banker om at reducere deres udenlandske indskud. Lettiske banker har leveret et dramatisk fald i udenlandske kundeindskud, til den nuværende fordeling på indenlandske indskud (80%) og indlån fra EU-medlemsstater (10%).

Den lettiske banksektor fokuserer nu på at tiltrække EU- og EØS-kunder og stopper med at servicere kunder uden for dette økonomiske område. Lettiske banker koncentrerer sig om traditionelle banktjenester og udvikler nye kanaler for at nå kunderne, herunder nye finansielle teknologier. Bankerne søger at udvide deres forretning med lettiske små og mellemstore virksomheder, der har brug for kredit, og de håber også at kunne ekspandere i de andre baltiske lande og bredere i EU.

Betalinger i amerikanske dollars i lettiske banker er faldet mere end 10 gange i 3. kvartal 2018 i forhold til 3. kvartal 2015. Euroen har styrket sin dominans som betalingsvaluta i den lettiske finansielle sektor.

FIU ” Financial Intelligence Unit” organiserer en international workshop for retshåndhævende institutioner

Letlands finansielle efterretningsenhed har i samarbejde med ”Latvian School of Public administration” arrangeret en workshop på højt niveau om efterforskning af korruption og AML-sager (Anti-Money Laundering). Oplægsholderne omfattede bl.a.:

- Yehuda Shaffer - tidligere leder af Israels FIU, senere anklageministerens stedfortrædende med speciale i økonomisk kriminalitet.
- Jean-Bernard Schmid - schweizisk anklager vedrørende økonomi og korruptionsforbrydelser.

FCMC anvender sanktioner og bøder

Financial and Capital Markets Commission (FCMC) har sanktioneret to banker og to andre finansielle institutioner for overtrædelser af standarder om hvidvask. EU-lovgivningen bestemmer, at medlemsstaterne kan opkræve en maksimumsbøde på op til 10% af en juridisk persons samlede årlige omsætning. FCMC har opkrævet bøderne i overensstemmelse med disse lovkrav og graden af hver overtrædelse,

så størrelsen af bøderne varierer afhængigt af de pågældende bankers omsætning.

Letlands økonomi fortsætter med at vokse i et hurtigt tempo

Letlands økonomi fortsatte med meget stor vækst i 3. kvartal 2018, idet bruttonationalproduktet (BNP) steg med 4,8% i løbet af et år. Denne stigning skyldtes vækst inden for bygge-ri, detailhandel og industri. I forhold til sidste kvartal er BNP vokset med 1,8%, hvilket er den hurtigste kvartalsvise vækst-rate siden 4. kvartal 2016.

Statsministerens udtalelse i Financial Times

Letlands statsminister Māris Kučinskis har skrevet i Financial Times, at europæisk og globalt samarbejde er afgørende for at bekæmpe økonomisk kriminalitet. Statsministeren har fremhævet, at da finansmarkederne er mere multinationale og indbyrdes forbundne end nogensinde før, er det urealistisk at tro, at et enkelt land eller en organisation alene kan udvirke en væsentlig og varig ændring.

Derfor støtter Letland en omfattende løsning på EU-plan: Den Europæiske Banktilsynsmyndighed bør have mere ansvar for og opbygge mere kapacitet til at bekæmpe økonomisk kriminalitet og investere i økonomisk kriminalteknologi. Der eksisterer allerede software, der kan hjælpe med at identificere og standse økonomiske forbrydelser, men meget arbejde skal

gøres for at ud-rulle og forbedre disse værktøjer. Dette initiativ vil kræve en effektiv organisation og klar finansiering: Letland har støttet finansiering af et sådant initiativ i det næste EU-bud-get.

Valgets resultater

Uddrag fra Bloomberg.

Det er et "pro-Russisk" parti der er størst efter valget i Letland, men det betyder ikke at folkestemningen er Rusland-venlig.

På trods af nyhedsrapporter om et "pro-russisk" partis sejr i parlamentsvalget, viser valget, at hvis den russiske præsident Vladimir Putin invaderer de baltiske lande, vil det ikke ske gennem deres demokratiske institutioner.

"Putin vil forsøge at sikre sig, at dine politikere i de baltiske lande ikke føler sig trygge." Sagde Mikhail Khodorkovsky, tidligere Ruslands rigeste mand, nu i politisk eksil og en af Putins højest profilerede russiske modstandere. Målet er at svække den politiske elite.

Harmony, det venstreorienterede lettiske parti, der fik 19,8 procent af stemmerne, kaldes ofte for "pro-russisk". Dets leder, borgmester Nils Usakovs, er etnisk russer og det er Vjaceslavs Dombrovskis, kandidat til premierministerposten også. Lettiske russere har længe foretrukket Harmony frem for andre partier, fordi det har lovet at gøre det lettere at få en uddannelse på russisk og at opretholde tættere økonomiske forbindelser med den store nabo.

Men Usakovs har længe ønsket at udskifte sit partys "russiske" image med et almindelig socialdemokratisk politisk image. Harmony opløste samarbejdsaftalen med Putins parti

"United Russia", da det (Harmony) blev medlem af de europæiske socialdemokraters parti, som forener alle de mest indflydelsesrige centralorienterede partier i EU. Til valget

Nils Usakovs

rekrutterede partiet etniske lettiske politikere, med regerings erfaring, til at agitere i sine regionale kampagner. Usakovs udtalte i et tv-interview: ”vi har arbejdet på at omdanne det til et fuldt udviklet parti, der kan forene lettere og ikke-lettere.” ”Vi støtter Den Europæiske Unions holdning og sanktioner mod Rusland” sagde Usakovs.

Harmony vandt nogle lettiske stemmer, men tabte nogle få russiske som gik til ”Den Lettiske Russiske Union” som er meget Kremlvenlig, men som ikke kom ind i parlamentet med kun 3,2 % af stemmerne

Efter de to foregående valg, hvor Harmony også blev størst, holdt de andre partier det ude af regeringen, fordi de så det som en russisk trojansk hest. En koalition uden Harmony vil også blive forsøgt i år, selvom det bliver sværere med KPV LV, et populistiske parti ledet af skuespilleren og radioværten Artuss Kaimins. Det vandt 14,2 % af stemmerne og blev nummer 2 efter

Harmony.

Men selvom

Usakovs parti ender i regeringen, er det usandsynligt, at Letland vil blive mere pro-russisk.

De etniske russere i Letland og Estland er for det meste ikke medlemmer af noget parti eller nogen potentiel femte kolonne.

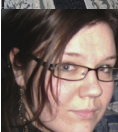
De bliver mere og mere integreret, måske ikke så meget i de baltiske lande selv, som i det grænseløse Europa.

”Økonomisk stabilitet og i nogle tilfælde velstand, sammen med medlemskab af EU og NATO, afholder russerne fra at forlade Letland og protestere mod nationaliseringspolitikker i disse lande. Faktisk får det dem snarere til at udnytte de økonomisk kommercielle muligheder, naturalisere og opdrage deres børn tosproget.”

Artuss Kaimins

Bestyrelsen

	Kirsten Gjaldbæk Kongstedvej 12 2700 Brønshøj Formand	3871 1825 kirsten.gjaldbaek@gmail.dk
	Niels Bendix Knudsen Lille Havelsevej 86 3310 Ølsted Næstformand	mobil 40312345 nbendix@mail.dk
	Aase Lundbye Gustav Esmanns Allé 6 2860 Søborg Kasserer	mobil 2532 0470 aaselundbye@gmail.com
	Lis Nielsen Rosenlundsvej 8 3650 Ølstykke Redaktør	mobil 23444179 lis.hazel.nielsen@skolekom.dk
	Anita Vizina Nielsen Lyngborghave 32 2.TV 3460 Birkerød Næstformand	dk. tlf. 4031 4959 jvizinanielsen@newmail.dk lettisk tlf. 371 29326966 anitaviz@inbox.lv
	Anda Dyrland-Parbst Horserød byvej 3 3000 Helsingør Webmaster	tlf. 2016 0963 anda.parbst@gmail.com
	Peter Fjerring Frederik VI's Allé 6, 1th 2000 Frederiksberg Bestyrelsesmedlem	mobil 2025 1783 peterfjerring@hotmail.com
	Holger Pyndt Degnemose Alle 6 2860 Søborg Suppleant	holger.pyndt@gmail.com
	Signe Struberga Pinievej 34 2880 Bagsværd Suppleant	signe.struberga@gmail.com

Foreningen....

Foreningen Danmark-Letlands medlemsblad udsendes til alle medlemmer.

Indlæg og udklip er meget velkomne og sendes til redaktør Lis Nielsen (lis.hazel.nielsen@skolekom.dk). Vi kan ikke love at bringe alle indlæg, ligesom vi forbeholder os ret til at redigere i det indsendte. Vi ser gerne at artikler på engelsk eller lettisk er oversat når vi modtager dem.

Foreningen Danmark-Letland er stiftet i august 1992 i København af en kreds af private personer med interesse for Letland.

Formålet med foreningen er:

På alle måder at styrke og udvikle venskab mellem det lettiske og danske folk, samt oplyse om Letland.

Som medlem af foreningen kan optages enkeltpersoner, husstande, foreninger, virksomheder, kommuner, menigheder, organisationer mv. med interesse for dansk-lettiske relationer.

Foreningen er landsdækkende. De fleste arrangementer finder sted i Københavnsområdet, men der opfordres til lokalt arbejde også andre steder i landet. Hos Fremad Rejser, Vesterbrogade 37, 1620 København V tlf.: 33 22 04 04, får medlemmer af Foreningen Danmark-Letland rabat på rejser til Letland. Indmeldelse i Foreningen Danmark-Letland sker ved henvendelse/indbetaling til kasserer Aase Lundbye.

Foreningens girokonto er: 07 736 54.

Bankoverførsel via netbank sker til:

Danske Bank, reg. 1551, konto 000 0773 654

Årskontingent:

Enkeltpersoner	250 kr.
Husstande	350 kr.
Unge under 26 og pensionister	175 kr.
Organisationer m.m.	550 kr.

Nyttige adresser

Letlands Ambassade i Danmark,

Rosbæksvej 17, 2100 København Ø

Tlf. 3927 6000

embassy.denmark@mfa.gov.lv

www.am.gov.lv/copenhagen

Ambassadør: Alda Vanaga

Ambassadørens sekretær Inese Buike

Rådgiver/diaspora Liga Usilenoka

House Manager: Valdis Bormanis

Den Danske Ambassade i Letland,

Pils iela 11, Lv-1863 Riga, Latvia

Tlf. +371 6722 6210

rixamb@um.dk, www.ambriga.um.dk/da

Ambassadør: Hans Brask

hanbra@um.dk

Konsul/Attaché:

+371 6722 6210 ext. 16 /mob. +371 2612 1002

Det Danske Kulturinstitut i Riga,

Mūkusalas iela 3, Riga, LV-1423, Letland

Tlf.+371 728 99 94

Tlf.+371 728 82 21

[mailto: dki@dki.lv](mailto:dki@dki.lv)

Leder: Simon Drewsen Holmberg.

Det Danske Kulturinstitut i København

Vartov, Farvergade 27 L, 2. sal, 1463 Kbh K

Leder Michael Mørch.

Foreningens hjemmeside: www.danmark-letland.dk

Webmaster: Anda Dyrlund-Parbst

Kode til at se seneste numre af bladet: vairalat

KALENDER for 2018

7. jan. kl. 19.00 -21.00 Medlemsmøde på Den lettiske ambassade, Rosbækvej 17, 2100 København
Se indbydelse side 11.
25. feb kl. 19 Vinterhyggemøde i Ålholm Kirkes menighedslokaler, Bramslykkevej 18, 2500 Valby.
Se side 12 for mere information om det spændende program.
2. april kl. 19 Generalforsamling i foreningen Danmark-Letland i Kilden, Brøndbyøster, Nygårdsplads 31.

Thumbs up!

Jeg har betalt kontingent for 2019, hvad med dig?

Vi sender ikke girokort, se gironummer eller banknummer side 45

100 års fødselsdagsfest i Kulturhuset Kilden i samarbejde med Den Lettiske Ambassade, Lettisk - Dansk Forening og Foreningen Danmark - Letland. Foto: Jørgen Lauterbach.